

A decorative scroll with two white rollers and ornate golden scrollwork. The scroll is unrolled to reveal the title in Hebrew.

תורת הר"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים וחדושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמו שליט"א
לפרשת השבוע

A decorative flourish consisting of a horizontal line with ornate scrollwork at both ends.

פרשת כי תשא

פרשת כי תשא

**"זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֵבֶר עַל הַפְּקָדִים מַחְצִית
הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ"**

**האדם צריך לדעת תמיד שהוא בחצי
הדרך ויש לפניו עוד חצי דרך טובה יותר**

אנחנו רואים בפרשת השבוע שהקב"ה מצווה את משה רבנו שבני ישראל יתנו תרומה מחצית השקל לבית המקדש. צריך להקשות קושיה חזקה ביותר, מדוע דוקא מחצית השקל, רוצים לתת תרומה שיתנו שקל שלם למה נותנים רק מחצית השקל, יותר קל לספור שקל שלם ולא חצאי שקלים, אם כך מדוע כך הקב"ה ציוה לתת מחצית השקל?

אלא חשבנו לבאר ולומר יסוד גדול, תמיד כשהאדם מתחיל בחיים שלו מצבים קשים, צריך האדם לדעת שעכשיו המצב הקשה שיש לו זה לא מה שכל הזמן יהיה לו ועם זה הוא יצטרך להתמודד כל חייו, אלא תמיד על האדם לראות שזו רק חצי הדרך, כל הרע שיש לו זו חצי הדרך. קשה לאדם ורע לו זו חצי הדרך, עוד מעט יבואו ימים שבהם

יהיה טוב והאדם יעבור את זה. אדם חולה אסור לו להישבר זו חצי הדרך, עוד מעט יהיה בריא ויהיה טוב.

לכן כל היסוד של עם ישראל זה מחצית השקל, חצי עכשיו לא טוב, עוד חצי יבוא זמן שיהיה טוב. האדם לא צריך להסתכל על הזמן הקשה והכואב שיש לאדם עכשיו, עוד חצי יהיה לאדם טוב ונחת גדולה בדברים.

יש משל ונמשל שמובא בספר קדוש על בן של מלך שחי בפינוק גדול ביותר, אותו בן של מלך היה גר בארמון מזהב ומנותק מכל חיי העולם הזה, בכל שמירה אפשרית המלך שמר על בנו. יום אחד כשאכל הבן של המלך לחם, חשב ואמר איך הלחם הזה נוצר, מאיפה הוא הגיע. הבן של המלך שלא היה לו מושג בכלום חשב שהלחם גדל על העץ, כמו שהעץ מגדל פירות וירקות כך חשב הילד. יום אחד יצא הבן של המלך מהארמון ועבר ליד מקום שבו מגדלים חיטה ושעורה, הוא ראה איך החקלאי חורש את השדה. הבן של המלך שלא היה לו מושג מדוע חורשים את השדה, כעס כעס גדול ואמר האדמה כ"כ יפה, מדוע חורשים את השדה.

אחר כמה ימים, עבר שם בן המלך וראה שוב את החקלאי שהפעם לוקח זרעונים של חיטים ושעורים ומפזר אותם באדמה. אמר הבן של המלך מדוע הוא מלכלך את השדה למה הוא זורק את הזרעונים האלה. אחרי כמה ימים שוב ראה את החקלאי שהוא מזבל את האדמה, שוב לא הבין הבן של המלך מה אותו חקלאי עושה באדמה. עובר זמן, הבן של המלך מגיע לשדה ובינתיים גדלו שם חיטים ושעורים, שמח הבן של המלך שמחה גדולה. ואז רואה הבן של המלך את החקלאי שהוא קוצר את הכל וכעס כעס גדול, עד שבאו והסבירו לבן של המלך שהלחם שהוא אוכל לא גדל על העץ, בשביל שהלחם יגיע אליך לבית צריך לעבור את כל התהליך שהחקלאי עושה, אז מקבלים את הלחם לבית.

כך גם בעניינים של אמונה בקב"ה, אם האדם מסתכל רק על החרישה של השדה הוא לא יבין מזה כלום, הוא כמו הבן של המלך שעובר ליד המושב ואף פעם לא ראה מה זה חרישה ומה זה זריעה, הוא יחשוב שהאדם הזה עושה חורים באדמה. אם קצת יסתכל ויראה איך זורקים את הזרעונים באדמה גם לא יבין, וכך הלאה אדם לא יבין אם רואה את חצי

הדרך. אדם יכול להבין רק בסוף שהוא מקבל את הלחם והלחמניה, מה השורש של הדברים.

צריך האדם לדעת יסוד גדול, אי אפשר להסתכל בחיים על חצי דרך, אדם שמסתכל בחיים על חצי דרך לעולם לא יגיע לשום מקום. אדם שפותח עסק ואחרי חודש אומר העסק לא מצליח וסוגר אותו, לעולם הוא לא יצליח. אדם שפותח גמרא ומתחיל ללמוד, פתאום לא מבין והוא סוגר את הגמרא לעולם לא יצליח. אדם שרוצה להצליח צריך להסתכל מראשית עד האחרית מההתחלה עד הסוף. לא להסתכל על חצי דרך, אם אדם יסתכל על חצי דרך הוא לא יעלה כלום בידו. אם האדם חולה והוא יסתכל רק על מה שכואב לו עכשיו, יהיה לו יאוש מוחלט שלא יוכל לחיות. אם האדם עושה עסק והוא מסתכל באיזה מצב הוא נמצא בעסק עכשיו, לא יהיה לו כוח להמשיך לשום מקום. אם האדם עובד במקום והוא מסתכל על התפקיד שלו רק עכשיו, לא יהיה לו כוח להמשיך. אדם שרוצה להצליח צריך להסתכל על הכל באופן כללי, לא להסתכל על חצי או רבע מהדברים.

וזו מה שמחצית השקל מלמדת אותנו, היסוד של האמונה זה חצי. מה שיש עכשיו זה חצי, אסור לחשוב שחצי זה הכל, אחרי החצי הזה יבוא עוד

חצי. אם החצי הזה היה קשה, החצי הבא יהיה טוב ויש לאדם עוד דרך שלימה ללכת בה.

ועל פי זה אפשר גם להבין שמהכסף של מחצית השקל בנו את האדנים של המשכן, שהיו מחזיקים את המשכן כדי לסמן לנו שמחצית השקל זה אמונה, היסוד של הבניין ושל עם ישראל עומד רק על אמונה. אם יש לאדם אמונה יש לו כוח לשרוד ולעבור, לעמוד ולהתמודד נגד כל דבר קשה ואם אין לאדם אמונה, הוא לא יוכל לעמוד כנגד שום דבר ולא יוכל להשיג שום דבר בידו.

**"זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֵבֶר עַל הַפְּקָדִים מַחְצִית
הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ"**

**צדקה שבאה עם תשובה של האדם
עולה עד כסא הכבוד**

רבותינו אומרים לנו שמשה רבנו התקשה במחצית השקל ולא ידע איך צריכה להיות מחצית השקל, מובא במדרש (תנחומא, ט) **כְּמִין מְטַבֵּעַ שֶׁל אֵשׁ הוֹצִיָא הַקֹּדֶשׁ בְּרוּף הוּא מִתַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד וְהִרְאָהוּ לְמֹשֶׁה וְאָמַר לוֹ זֶה יִתְּנוּ, כֶּזֶה יִתְּנוּ.** צריך להקשות וכי

הקב"ה מחזיק מתחת כסא הכבוד מחצית השקל, הכסף נמצא בעולם מה הקב"ה צריך להחזיק כסף מתחת כסא הכבוד ולהראות למשה רבנו מה זה מחצית השקל?

אלא האדם צריך לדעת יסוד גדול, יש הרבה אנשים שעושים עבירות ואח"כ נותנים צדקה וחושבים שהצדקה תהיה כפרת עוונות על העבירות שהם עושים. צריך לדעת שצדקה לא מכבה עבירה. אם האדם עשה עבירה, הצדקה שנתן היא לא מים שמכבים את העבירה. אבל אם האדם עשה תשובה ונתן צדקה, גדולה צדקה שמגיעה עד כסא הכבוד. אדם שעושה צדקה יחד עם תשובה, הצדקה הזאת מגיעה עד כסא הכבוד, ושם תחת כסא הכבוד יש כסף של אנשים שנתנו צדקה בזמן שעשו תשובה וזה הגיע עד כסא הכבוד. ומכאן צדקה של אדם שעשה גם תשובה והעלה אותה עד לכסא הכבוד, משם לקח הקב"ה והראה למשה רבנו את מחצית השקל.

לכן צריך להיזהר זהירות גדולה ביותר, כשאדם עושה תשובה ונותן צדקה הוא מעלה את זה עד כסא הכבוד, כשאדם עושה עבירה ונותן צדקה

וחושב שזה יכבה את האש של העבירה זה לא
עולה לכסא הכבוד.

**"וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם
עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים"**

**אדם חייב להיזהר בכבוד תלמידי חכמים
ושלא יפגעו בסיבתו**

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע, בני ישראל
עומדים על אהרן הכהן שיעשה להם את העגל
ואהרן עומד ועושה לבני ישראל את העגל. צריך
להקשות קושיה, איך אהרן הסכים לזה, אהרן היה
צריך להתנגד זה המרד הגדול ביותר שבני ישראל
עשו על הקב"ה, אהרן היה צריך לעמוד ולצעוק,
למסור את חייו שלא לעשות את העגל אז איך אהרן
מסכים לזה?

אלא רואים פה יסוד גדול, אהרן ידע שעם ישראל
היו במצב רוחני חמור מאוד ואם הוא לא יעשה
להם את העגל, עם ישראל יכולים לקום ולהרוג
אותו, כמו שהרגו את חור שעמד והתנגד לעגל.
אהרן הסכים לעשות את העגל ואמר מוטב לעשות

את העגל ושלא יפגעו בתלמידי חכמים ויהרגו אותי, כי מתי שפוגעים בתלמידי חכמים אין דבר יותר קשה וחמור מפגיעה בתלמידי חכמים. כמה לימוד צריך ללמוד מזה שאדם צריך להיזהר זהירות גדולה ביותר בכבודם של תלמידי חכמים, מי שפוגע בתלמידי חכמים העונש שלו חמור ביותר.

הגמרא מספרת (עירובין סג.) שבאחד הימים בא רבי אלעזר בן שמעון בר יוחאי לאשתו אמא שלום ואמר לה שהתלמיד שלו שהיה התלמיד הכי טוב ימות השנה. שאלה אותו אמא שלום למה ימות השנה הרי הוא התלמיד הטוב ביותר שלו, ענה לה רבי אלעזר כי הוא הורה הלכה בפניו וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה. אם כך צריך לראות דבר חמור ביותר, רבי אלעזר אומר על התלמיד הטוב ביותר שלו שימות השנה כי הורה הלכה בפניו. כמה אדם צריך להיזהר בכבוד תלמידי חכמים, כמה אדם צריך להיזהר שח"ו לא יפגע בתלמידי חכמים.

אהרן הכהן העדיף לעשות את העגל ושלא יגיעו למצב שיפגעו בו ויהרגו אותו, כי פגיעה בתלמידי חכמים זה הדבר החמור ביותר שאין לשער ואין לתאר את החורבן והנזק של הפגיעה בתלמידי חכמים. לכן צריך להקפיד בכבוד ת"ח ולשמור על כבודם בכל כוח אפשרי.

אבל יש קושייה גדולה, הגמרא אומרת (שבת קמט:):
כל שחבירו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו
של הקב"ה, אם מיישהו נענש בגללו אפילו שהוא
צדיק לא יזכה לשבת במחיצתו של הקב"ה. אז צריך
לשאול איך התיר רבי אלעזר שאותו תלמיד ימות
ואיך מי שפוגע בתלמידי חכמים נענש, הרי אותו
תלמיד חכם יענש בגללו ולא ישב במחיצתו של
הקב"ה?

אלא התשובה היא כך, עם ישראל נמשלו ליונה
ותלמידי החכמים נמשלו לכנפיים, אם פוגעים
בכנפיים של היונה אין ליונה חיות, אין לה איך
לשרוד ואין לה זכות קיום. התלמידי חכמים הם
הכנפיים, אם פוגעים בכנפיים אין קיום לעם ישראל.
לכן מי שפוגע בתלמידי חכמים נענש והתלמיד לא
יענש כי התלמיד חכם הוא הכנפיים ששומר על
עם ישראל וזה הכוח של עם ישראל לשרוד את כל
הגלויות ואת כל הדברים הקשים ביותר. לכן האדם
יקפיד בכל דבר קטן ביותר שלא יהיה ח"ו פגם
בכבוד של תלמידי חכמים.

**"וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם
עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים"**

הזהירות מחיבור עם אנשים לא טובים

אולי ננסה לבאר ולומר על מה שמובא בפרשה על חטא העגל, אם נתבונן בכל העניין של חטא העגל נראה קושי גדול להבין את עניין חטא העגל. חטא העגל היה דבר חמור ביותר שלא היה כדוגמתו, הקב"ה עשה לעם ישראל את כל הניסים, הוציא אותם ממצרים, קרע להם את הים, נתן להם מן, נתן להם את התורה ואחרי כן בני ישראל עושים את העגל ומצביעים עליו ואומרים "אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֵלּוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם".

נשאלת השאלה איך בני ישראל עשו כזה מעשה שהאלוקים שלהם זה הזהב הזה, ועוד יש קושיה קשה מתי שראה אהרן שבני ישראל לוחצים לעשות אלוקים אמר להם להביא אליו את הזהב שיש להם בבתים. הלכו בני ישראל והביאו לאהרן, אהרן זרק את זה באש ונעשה העגל. איך אהרן עשה כזה דבר ולא עצר אותם, איך אהרן נתן להם לעשות כזה דבר שאפילו אדם יכול לחשוב ח"ו שאהרן היה שותף איתם בעגל?

אלא הזוהר הקדוש (כי תשא קצא, ע"ב) אומר יסוד גדול, הערב רב יצאו עם בני ישראל ממצרים, מתי שבני ישראל יצאו ממצרים הקב"ה עשה איתם נס גדול שהיו מוקפים בענני כבוד, ענן היה מיישר את הדרך, ועוד עננים מכל הצדדים. בתוך הענני כבוד היו רק עם ישראל, הערב רב שיצאו עם בני ישראל ממצרים לא היו בתוך העננים, הם היו מחוץ לעננים. וידוע שביציאת מצרים יצאו עם בני ישראל כמות גדולה מהערב רב, "וְחַמְשֵׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם" (שמות יג, יח) אחד המדרשים אומר על כל יהודי שיצא ממצרים כנגדו יצאו חמישה אנשים מהערב רב.

אומר הזוהר הקדוש, איך שמשה רבנו עלה לשמיים התחילו בני ישראל לריב ולהתווכח עם אהרן ואמרו לו או שתבטל את ענני הכבוד ונהיה כולנו משפחה אחת או שתעשה לנו אלוקים אחרים. אמר אהרן יותר טוב אלוקים אחרים ולא להיות בקשר ואחדות עם רשעים כמו הערב רב, אהרן העדיף לעשות לבני ישראל את העגל ולא לחבר את בני ישראל עם הערב רב, כי אמר אהרן תהיה בקשר עם אדם רשע תהיה מושחת, תעשה עבירה עוד יבוא יום שתעשה תשובה.

וכך אנחנו רואים שהגמרא אומרת (יבמות עב.) ארבעים שנה שבני ישראל היו במדבר לא עשו ברית מילה, כי אדם שעושה ברית מילה לא יכול להתרפא עד שתעבור עליו רוח צפונית, אם לא עוברת על האדם רוח צפונית הוא לא יכול להתרפא. בתוך הענני כבוד לא הייתה רוח צפונית שיכולה לרפא את הברית מילה, לכן בני ישראל לא עשו ברית מילה במשך ארבעים שנה. שואלים המפרשים למה לא יצאו בני ישראל מחוץ לענני הכבוד במשך כמה רגעים לעשות ברית מילה ולחזור, ועונים שהערב רב היה מחוץ לענני הכבוד ואם היו יוצאים, היו נדבקים מהם ומתקלקלים. לכן הקב"ה העדיף ארבעים שנה לא לעשות ברית מילה ושבני ישראל לא יתקלקלו מהרשעות של הערב רב.

חז"ל אומרים על הפס' "הוֹלֵךְ אֶת חֻמְמֵי יַחֲכֶם וְרַעַה כְּסִילִים יְרוּעַ" (משלי יג, כ) אם האדם הולך עם חכמים בסוף הוא יהיה חכם וצדיק, אם האדם הולך עם רשע בסוף הוא יהיה רשע. והגמרא מושלת את זה לאדם שנכנס לחנות של עורות, גם אם הוא לא נגע בעורות, הריח של העורות ידבק בו ובבגדים שלו. אם הוא נכנס לחנות של בשמים בבגדים שלו מתחיל להיות ריח של בושם. אדם שהולך עם צדיק הריח של הצדיק מתבשם בו ויש לו ריח טוב.

לכן אהרן העדיף לעשות את העגל שזה לדראון עולם ו"ביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם" כל בעיה שיש בעולם יש בה חלק מהעונש של העגל, ובלבד שלא יתחברו בני ישראל עם הערב רב. אדם צריך להיזהר בכל כוחו, לבדוק אצל משפחתו ולבדוק אצל עצמו, לבדוק על הילדים שלו ועל בני ביתו שחס ושלום לא מתחברים לרשעים ולאנשים לא טובים. ההתחברות לאנשים לא טובים גורמת נזק וחורבן גדול שאין כדוגמתו.

— ● —
"וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן וַיֹּאמֶר חַג לֵה' מִחֶר"

**אדם ששב בתשובה על חטא שעשה
 ואפילו החמור ביותר זהו חג לקב"ה**

אולי עוד אפשר לדקדק בפרשה ולומר, אנחנו רואים שבאו עם ישראל לאהרן וביקשו ממנו לעשות להם אלוקים, אמרו בני ישראל "קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו" והגמרא אומרת (שבת פט.) שהלך השטן והראה לבני ישראל את מיטתו של משה רבנו כביכול את ההלוויה של משה רבנו ושקוברים את משה רבנו, אמר השטן

לבני ישראל שמשה רבנו מת. אהרן ראה שהמצב של עם ישראל מתדרדר, אמר להם תביאו לי את כל הנזמים והתכשיטים של הנשים שלכם, חשב אהרן שהנשים לא ירצו לתת את התכשיטים ובני ישראל לא יביאו אותם, השטן ריקד וכל בני ישראל אספו את הזהב והתכשיטים והביאו לאהרן, אהרן זרק את הזהב והתכשיטים לאש וכך נוצר העגל.

אם נסתכל כשעשו את העגל אהרן אומר לבני ישראל "חַג לַה' מִחֶר" אז חשבנו להקשות קושיה חזקה ביותר, היום הקשה ביותר בעולם שבני ישראל עושים את העבירה הקשה ביותר חטא העגל שהיא במשקל כמו של האכילה מעץ הדעת, עבירה שהקב"ה אומר עליה "וּבַיּוֹם פְּקֹדֵי וּפְקֹדֹתַי עֲלֵיהֶם חֲטָאתָם" בכל צרה ובעיה שיש לאדם בכל דור, חלק מהצרה אדם נענש לכפר על חטא העגל. אדם שכוּאב לו הראש או השיניים, קצת מהכאב ראש או השיניים זה לכפר על חטא העגל. אדם הפסיד כסף הוא בצער, קצת מהצער זה לכפר על חטא העגל. מחטא העגל עד היום כל צער שיש לאדם עד היום קצת מהצער הזה כפרה על חטא העגל. אז עומד אהרן ואומר "חַג לַה' מִחֶר", יש חורבן קשה בעולם זה יום של אבל, יום של צער וכאב, איך אהרן אומר לבני ישראל שמחר יום של חג?

אלא אפשר לבאר ולומר יסוד גדול, חז"ל אומרים (ע"ז ד:): **לא עשו ישראל את העגל אלא ליתן פתחון פה לבעלי תשובה**, שאם הרבה אנשים עשו ביחד עבירה, הם יוכלו להגיד השם לא ימחל ויסלח לנו, אז הקב"ה מראה לנו שאפילו בני ישראל שעשו את העבירה הגדולה של חטא העגל, גם על זה הקב"ה סלח. וכמו שחז"ל אומרים (שבת פח:): לנו על חטא העגל **עלוכה כלה מזנה בתוך חופתה**, הקב"ה היה כמו בחתונה עם עם ישראל, ועם ישראל בחטא העגל היה כמו כלה שזינתה תחת החופה.

אם כך אהרן הסתכל ואמר, עם כל הרע שיש בעגל אנחנו לומדים שיש תשובה, בני ישראל עשו את העבירה הקשה ביותר חטא העגל ועם כל זה הקב"ה סולח. אהרן אומר עכשיו זה זמן של שפל, חורבן שאין כדוגמתו, אבל **"חג לה' מִּחָר"**, מחר כשמשה רבנו ירד, יהיה תיקון וישובו בתשובה יהיה יום חג לה'. וכאן גם ילמדו בני ישראל יסוד גדול, שגם אם אדם עשה את העגל ואחר מכן עשה תשובה הקב"ה סולח גם על חטא כמו העגל, לכן זה החג הגדול שמחר אנשים יקומו ויתעוררו בתשובה זה יהיה חג גדול לקב"ה.

